

Hyvä työntekoyhteiskunta

Minkälaisessa yhteiskunnassa haluamme tehdä työtä, sillä nykypäivän yhteiskunnassa työn tekeminen on itseäänselvyys. Yhteiskunta taistelee jatkuvasti työttömyyttä ja yhteiskunnasta syrjäytymistä vastaan. Kuten Raija Julkunen artikkelissaan *Työtä vastaan?* kirjoittaa työtä ei ainoastaan luoda vaan sitä jatkuvasti myös kehitetään. Uusia työyhteisöjä, työtapoja ja työn hallintaa kehitetään. Myös työhyvinvoinnin ylläpitäminen työllistää, sillä työssä jaksamista kehitetään, jotta jaksaisimme edelleen kehittää työtä.

Kilpailutus, projektit, kehittämistyöryhmät jne. ovat tämän päivän henkeä. Kun työtä ei suoraan ja pysyvästi ole tarjolla odotetaan ja oletetaan sitä jatkuvasti erilaisten hanke-rahoitusten avulla itse kehiteltävän. Yhä enemmän olemme menossa siihen suuntaan, että jokainen on itse täysin vastuussa itsensä ”päivittämisestä” ts. ammattitaitoa ja osaamista tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää. Jokaisella on omat yksin kannettavat vastuualueensa työntekijänä, jolloin myös oman työpaikan säilyttäminen on pitkälti kiinni kunkin hetken työpanoksen laadusta. Ei liene tältä pohjalta ihme, että työ koetaan stressaavana, ja että se on erityisen paljon voimavaroja ja omaa vapaa-aikaa kuluttava asia. Halutaanko työtä tehdä tällaisessa yhteiskunnassa jossa tavallaan kaikki pakotetaan olemaan yhteisesti vastuussa kaikesta yhteiskunnan toiminnasta vai olisiko yhteiskunta, jossa kukin vain huolehtisi vapaasti omasta jaksamisesta ja hyvinvoinnistaan mielekkäämpi.

Antaisiko tämänkaltainen yhteiskunta enemmän tilaa tunteelle, että teemme työtä omasta halusta itsemme ja muiden hyväksi sen sijaan, että kokisimme työntöön eräänlaisena pakotteena? Koska suomalainen yhteiskunta kuitenkin on sellainen, jossa kaikki huolehtivat verojen muodossa yhteiskunnan ylläpitämisestä ja kehittämisestä, olisi varmasti kaikista mielekkäin sellainen tila jossa voisi olla täysin varma ja rauhallisin mielin omasta työllisyydestä ja työllistymisestä. Koska työttömyys on ilmiö, joka tuskin tulee täysin yhteiskunnasta katoamaan, olisi varmasti kohdallaan yleinen asenteiden muutos. Hyvässä työntekoyhteiskunnassa pitäisi tuskin joutua häpeämään työttömyyttä tai työssä uupumista. Kuten Julkunen artikkelinsa lopussa toteaa: on oletettavaa, että useimpien mielestä hyvässä yhteiskunnassa tehdään vähemmän töitä eikä kenenkään tarvitse hävetä oli sitten palkkatyötä tekevä tai ei.

Yhteiskunnan hyvä jäsen

Kuten Julkunen artikkelissaan toteaa, on Suomessa vaikea elää hyväksytyä ja mielekästä elämää ilman työtä. Jo varhaisessa elämän vaiheessa käynnistyy opintie, joka kasvattaa ihmisiä ymmärtämään yhteiskunnan toiminnan kannalta olennaisessa osassa olevan antamisen ja vastaanottamisen vuorottelua. Niin myös yleisesti yhteiskunnan vastavuoroisuudessa ja kaikessa sosiaalisessa kanssakäymisessä on olettamus, että jos otat, on sinun vastaavasti jossakin elämän tilanteessa myös annettava takaisin. Tämä on

kuitenkin puhtaasti opittu ja tunteen tasolla vaikuttava asia, sillä tosiasia on, että mikään ”ylempi voima” ei käytännössä velvoita yhteiskuntaa ylläpitämään sinua niin kuin ei myöskään sinua ylläpitämään yhteiskuntaa. Kaikessa on lopulta kyse kansan yhteisestä toiveesta, tahdosta ja sopimuksesta. Tahtoja kuitenkin tässä maassa löytyy lähes yhtä monta kuin on ihmistäkin.

Selvää on se, että yhteiskuntamme velvoittaa tekemään töitä. Jos työttömänä et ole työvoimatoimistoon ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi niin turha on odottaa myöskään mitään taloudellista tukea suunnalta tai toiselta. Myös ilmainen koulutusjärjestelmä sekä opintotuki varmasti omalla tavallaan pyrkivät kasvattamaan joukkoonsa yhteiskuntavastuullisia työntekijöitä. Hyvinvointiyhteiskunnan tarjoamat palvelut kustannetaan pitkälti verovaroin. Jos et tuo omaa osuuttasi pottiin, onko sinulla myöskään oikeutta käyttää sitä?

Lähteet:

MLL 2007. Naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus, Kannanotot ja lausunnot.

Lasten- ja nuorisopsykiatria, Duodecim 2000. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Julkunen Raija, Työtä vastaan? YP2002/4.